

УДК 811.111'367:001.4:616.9-022.7

DOI <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.5.3>**Кристина КРУПЕЙ**

кандидат біологічних наук, старший викладач, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, просп. Маяковського, 26, м. Запоріжжя, Україна, 69035
ORCID: 0000-0003-1522-1060

Krystyna KRUPIEI

Candidate of Biological Sciences, Senior Lecturer, Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, 26, Maiakovskoho Ave, Zaporizhzhia, Ukraine, 69035
ORCID: 0000-0003-1522-1060

**СИНТАКСИЧНИЙ СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНІВ
АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ІНФЕКТОЛОГІЇ****SYNTACTIC METHOD OF TERM FORMATION OF THE ENGLISH-
LANGUAGE TERMINAL SYSTEM OF INFECTOLOGY**

*Аналітичні терміни в галузі інфектології становлять 57% від загальної кількості добору, що вказує на їх важливість у медичній термінології. Розкриття структурних особливостей цих термінів та їх класифікація сприятиме розумінню та використанню медичної термінології в теоретичному навчанні студентів та на практиці. **Мета** статті – провести аналіз провідних моделей утворення англійськомовних термінологічних словосполучень у галузі інфектології та їх відображення в перекладі українською мовою. Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**: 1) розглянути точність та однозначність термінологічних словосполучень у галузі інфектології як основних принципів їх побудови; 2) проаналізувати кількісний склад і зробити розподіл термінів за групами та моделями утворення. **Наукова новизна** полягає у дослідженні особливостей синтаксичного способу формування сучасних термінів галузі інфектології. **Методи дослідження**: спостереження та аналіз словникових визначень, описові та компонентні підходи, статистичні методи для обробки кількісних результатів, а також метод вибіркового включення термінів з фахових текстів для створення словників. **Висновки**. Аналітичні терміни, які складають 57% добору, охоплюють значну частину словникового запасу галузі. Особлива увага в статті приділена двокомпонентним терміносполукам, склад яких становить 41%. Моделі типу Adj + Noun та Noun + Noun є особливо продуктивними, зокрема ад'єктивно-субстантивна модель Adj + Noun, яка визначає напрямок у формуванні двокомпонентних термінологічних словосполучень. Виявлено тенденції у створенні трикомпонентних та багатокомпонентних терміносполук, де особливу роль відіграють іменникові та прикметникові компоненти. Результати аналізу підтверджують системність та логічність терміносистеми інфектології, де виокремлені продуктивні моделі відображають спроби найкращого вираження концепцій за допомогою максимально простих синтаксичних конструкцій.*

Ключові слова: інфектологія, термінологічне словосполучення, аналітичні терміни, продуктивна модель.

*Analytical terms in the field of infectology account for 57% of the total selection, indicating their importance in medical terminology. The disclosure of the structural features of these terms and their classification will contribute to the understanding and use of medical terminology in the theoretical students teaching and in practice. The **aim** of the article is to analyze the leading models of the formation of English-language terminological phrases in the field of infectology and their reflection on translation into Ukrainian. In order to study this aim, it is necessary to solve the following **tasks**: 1) to consider the accuracy and unambiguity of terminological phrases in the field of infectology as the basic principles of their construction; 2) analyze the quantitative composition and make the distribution of group terms and models of formation. **Scientific novelty** lies in the study of the features of the syntactic method of forming modern terms in the field of infectology. **Research methods**: observation and analysis of dictionary definitions, descriptions and component approaches, statistical methods for processing quantitative results, as well as the method of selective inclusion of terms in professional texts for creating dictionaries. **Conclusions**. Analytical terms, which make up 57% of the selection, cover a significant part of the industry vocabulary. Particular attention in the article is paid to two-component terminology groups, the composition of which is 41%. Models such as Adj + Noun and Noun + Noun are productive, particularly the adjective-substantive model Adj + Noun, which determines the direction in the formation of two-component terminological phrases. It reveals tendencies in the creation of three-component and multi-component terminology groups, where nouns and adjective components play a special role. The results of the analysis confirm the consistency and logic of the terminology system of infectology, where the selected productive models reflect attempts best express concepts using the simplest syntactic constructions.*

Key words: infectology, terminological phrases, analytical terms, productive model.

Актуальність проблеми. Термінологія інфектології сучасної англійської мови є складною системою, яка пов'язана з захворюваннями, спричиненими широким спектром хвороботворних мікроорганізмів. У зв'язку зі швидким розвитком цієї молоді галузі медицини, виникає необхідність присвоювати назви новим вірусам, бактеріям, хворобам та методам їх діагностики. Своєю чергою, це призводить до передачі нових понять розгорнутими багатокomпонентними термінами, які виражають системні зв'язки в термінології набагато точніше. Цю думку поділяє З. Й. Куньч, яка наголошує на «високому ступені рухомості синтаксичних моделей» оскільки «вони здатні точніше виражати наукові поняття, ніж синтетичні терміни» [4, с. 130]. Виходячи з цього, обране дослідження є актуальним.

Визначення мети дослідження. Мета статті – провести аналіз провідних моделей утворення англomовних термінологічних словосполучень у галузі інфектології та їх відображення в перекладі українською мовою. Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання: 1) розглянути точність та однозначність термінологічних словосполучень у галузі інфектології як основних принципів їх побудови; 2) проаналізувати кількісний склад і зробити розподіл термінів за групами та моделями утворення.

Матеріалом дослідження були 604 англomовних терміни галузі інфектології, відібраних із підручника “Medical Microbiology. A Guide to Microbial Infections: Pathogenesis, Immunity, Laboratory Investigation and Control” [15] та їх відтворення в україномовному перекладі «Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль» [6]. Найбільшу частину лексичного складу становили аналітичні терміни (344), тому стаття присвячена вивченню саме цієї групи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під «термінологічним словосполученням» розуміємо «мовні одиниці термінологічної системи, котрі відтворюють систему понять відповідної галузі та характеризуються точністю, відносною однозначністю і певною автономністю від контексту» [5, с. 98].

Деякі науковці стверджують, що понад 70% термінів безлічі терміносистем складають словосполучення [7], які утворюють основний масив термінофонду [1]. Медична термінологія також не є виключенням [10], включаючи галузь інфектології.

Завдяки можливості надавати додаткові уточнювальні галузеві характеристики

загальноживаним словам, аналітичні терміни проявляють більшу здатність до конкретизації значень. Наприклад: лексема *reaction* за визначенням словника Merriam-Webster має п'ять основних значень [14]. Завдяки першому компоненту в словосполученнях: *hemadsorption reaction* – реакція гемадсорбції, *hemagglutination reaction* – реакція гемаглютинації, *immunofluorescence reaction* – реакція імунної флуоресценції, *neutralization reaction* – реакція нейтралізації, *polymerase chain reaction* – полімеразно-ланцюгова реакція, термін *reaction* набуває конкретного значення. Як переконливо демонструє приклад, «основний принцип побудови термінологічних словосполучень полягає в конкретизації базового поняття» [9, с. 95], тобто додавання кожного нового компонента до складу словосполучення поглиблює базове поняття і вирізняє його з ряду подібних.

Слід також підкреслити, що для термінологічних словосполучень характерна моносемантичність в межах однієї терміносистеми: так, лексема *chocolate* має чотири значення: “1 a beverage made by mixing chocolate with water or milk; 2 a food prepared from ground roasted cacao beans; 3 a small candy with a center (such as a fondant) and a chocolate coating; 4 a brownish gray” [14], лексема *agar* має два значення: “1 a gelatinous colloidal extract of a red alga used especially in culture media or as a gelling and stabilizing agent in foods; 2 a culture medium containing agar” [14], однак термінологічне словосполучення *chocolate agar* – однозначне: “an enriched medium for the isolation and identification of fastidious bacteria” [13].

До характерних особливостей терміносполук галузі інфектології слід віднести наявність синонімічних рядів, які часто виражаються скороченнями різного порядку. Терміносполука *chocolate agar* має п'ять синонімів: *CA*, *CHOC*, *chocolate blood agar (CBA)*, *CAP*, які представлені алфавітними аббревіатурами – *CA*, *CAP*, акронімом – *CHOC*, та іншим словосполученням з уточненням – *chocolate blood agar* та його алфавітною аббревіатурою – *CBA*. В терміносистемі інфектології терміносполучення *chocolate agar* не є винятком. Терміносполука *varicella zoster virus* також представлена алфавітною аббревіатурою *VZV* та синонімічними термінологічними словосполученнями: *human herpesvirus 3 (HHV-3, HHV3)*, *human alphaherpesvirus 3*. У нашому доборі 6,1% термінів мають аббревіатури як синоніми. Аббревіація є продуктивним способом словотворення, що підтверджують дослідження й інших авторів [2, с. 72].

Виклад основного матеріалу дослідження. У досліджуваній терміносистемі

галузі інфектології аналітичні терміни охоплюють більшу частину лексичного фонду і становлять 57% (344) від загальної кількості добору. Виходячи з аналізу кількісного складу термінологічних сполучень вважаємо за потрібне виділити чотири групи: двокомпонентні, трикомпонентні, чотирикомпонентні та п'яти/шестикомпонентні.

Найчисельнішою групою є двокомпонентні терміносполуки 41% (247), оскільки вони відповідають вимогам точності та економії мовних засобів. У структурному відношенні таке словосполучення представлене стрижневим словом – іменником, до якого на основі підрядного зв'язку приєднуються залежні компоненти. У термінології інфектології навколо опорного іменника групуються здебільшого прикметники або інші іменники, які утворюють стійкі форми номінацій, що характеризуються «системністю, наявністю дефініції, стислістю і семантичною єдністю, відсутністю експресії та стилістичною нейтральністю» [8, с. 192]: *enteroviral infection, pneumococcal pneumonia, alanine aminotransferase, norovirus infection*.

Погоджуємося з тезою О. В. Чуєшкової щодо можливості більш гнучкої класифікації та систематизації [термінологічних словосполучень] за певними моделями» [11, с. 32] і на основі добору виділяємо наступні продуктивні моделі: **Adj + Noun** (45%) та **Noun + Noun** (40%).

Однією з провідних моделей утворення двокомпонентних термінологічних словосполучень в інфектології є ад'єктивно-субстантивна модель **Adj + Noun**: *abdominal pain, alcohol lamp, attenuated vaccine, bloody diarrhea, bubonic plague, cyclical fever, cytopathic effect, endemic typhus, false croup, fine rash, hepatocellular carcinoma, high temperature, hoarse voice, laryngeal diphtheria, meningococcal nasopharyngitis, nasal diphtheria, nasal swab, nutrient agar, nutrient media, rectal tenesmus, rough colonies, scarlet fever, seborrhoeic dermatitis, solid agar, sore throat, specific prevention, streptococcal pharyngitis, swollen tonsils, tetanic convulsions, violent hallucinations*. Прикметники вказують на ознаки та різнопланово характеризують явище чи поняття, яке виражене опорним терміном-іменником. В доборі представлені не тільки прості непохідні прикметники: *high, rough, solid, sore, fine*, а й похідні прикметники: *bubonic, streptococcal, bloody, nutrient, circular*. Слід підкреслити, що останні домінують та мають активні суфікси:

– **-al**: *abdominal pain, abdominal tularemia, antimicrobial stewardship, bubonic plague,*

bubonic tularemia, cyclical fever, enteroviral infection, genital swelling, laryngeal diphtheria, meningococcal nasopharyngitis, nasal congestion, nasal diphtheria, nasal swab, paroxysmal stage, rectal tenesmus;

– **-ic**: *aseptic meningitis, cytopathic effect, endemic typhus, intrinsic resistance, opportunistic mycoses, seborrhoeic dermatitis, specific prevention, streptococcal pharyngitis;*

– **-ar**: *circular rash, hepatocellular carcinoma.*

Переважає кількість словосполучень, створених на базі моделі **Adj + Noun**, свідчить про можливість передавати родо-видові відносини в назві спеціального поняття, де іменник виступає основним, а прикметник – диференціювальним компонентом словосполучення. Ця модель найчастіше зустрічається в сучасних наукових публікаціях і з інших медичних галузей та зазначається в назві й ключових словах, наприклад, *coronary calcium* [3, с. 447], *metabolic syndrome* [12, с. 45].

Наступною за продуктивністю є модель – **Noun + Noun**, де обидва компоненти виражені іменником, при цьому головний компонент розташований у кінці словосполучення. Перший компонент словосполучення стоїть у препозиції, є залежним і виконує функцію означення: *allergy diagnostics, back spasms, biofilm formation, bone fragility, blood agar, body ache, cetrimide agar, chest pain, chocolate agar, cholera toxin, combat pediculosis, comma form, cover glasses, envelope protein, epidermomembrane method, eye discomfort, fluorescence microscopy, gas gangrene, hood symptom, nail deformity, nail delamination, muscle spasm, night sweats, phage identification, phage type, skin diphtheria, stomach cramps, subunit vaccine, variola virus*. Як свідчать приклади, перший іменник може бути власною назвою: *Ghon focus, Haverhill fever, Hiss media, Ressel medium, Widal test* і тоді мова йде про епонімічні терміни. Варіант цієї моделі є **Noun's + Noun**: *Kaposi's sarcoma, Kupffer's cells, Tinsdale's medium* теж досить активний.

Моделі **Adj + Noun** та **Noun + Noun** можуть утруднюватися через складність першого чи другого компонента, які пишуться, як правило, через дефіс: *double-layered particle, extended-spectrum beta-lactamases*. Більш розповсюдженим є варіант ускладнення першої частини: *Kitt-Tarozzi medium, Bordet-Gengou agar, casein-carbon agar, cat-scratch disease*.

Модель **Ving + Noun** не є продуктивною в доборі інфектології і становить 2,3% від загальної кількості досліджуваних терміносполучень: *inoculating loop, drying oven, whooping cough, bursting headache, burning*

throat, breathing difficulty, “barking” cough, scarring alopecia, *migrating erythema*. У цій моделі, на відміну від двох попередніх, ми маємо справу із залежним словом у формі дієприкметника теперішнього часу, яке утворюється від дієслова за допомогою закінчення -ing. Наприклад, у терміносполученні “barking” cough (гавкаючий кашель) головний компонент розташований у словосполученні на другому місці, іменником cough (кашель). Залежне означення barking (гавкаючий) є дієприкметником теперішнього часу, утвореним від дієслова bark (гавкати) і вказує на видову ознаку означуваного слова.

В трикомпонентних термінологічних словосполученнях спостерігається розвиток тенденції, яка була характерна для двокомпонентних терміносполук, а саме, перевага іменникових та прикметникових компонентів в складі. Найпродуктивнішими трикомпонентними моделями стали:

1) **Noun + Noun + Noun:** *bismuth sulfite agar, complement fixation test, disk diffusion method, hemadsorption inhibition test, raspberry jelly stool, slide agglutination test, Rift Valley fever, Wright Stain Method, Zika virus disease, hepatitis delta virus, human immunodeficiency viruses, bacillus Calmette–Guérin vaccine, haemophilus influenzae disease, human parainfluenza Viruses, McCoy cell cultures, Mueller Hinton Agar, potato dextrose agar, varicella zoster virus, human tetanus immunoglobulin, “pearl necklace” test, tryptone Soy Agar, Wilson Blair Medium;*

2) **Adj + Noun + Noun:** *indirect hemagglutination assay, laminar flow box, polymerase chain reaction, West Nile fever, lateral flow test, primary brain lymphomas, chronic fatigue syndrome, direct skin-to-skin contact, green nail syndrome, hot hand–foot syndrome, hot tub folliculitis, staphylococcal skin infections;*

3) **Adj + Adj + Noun:** *microanglopathic hemolytic anemia, pruritic papular dermatitis, respiratory syncytial virus, viral respiratory infections, antistaphylococcal hyperimmune plasma, circular red skin, toxic epidermal necrolysis.*

Полікомпонентні терміносполуки, які мають чотири та більше складових, становлять незначний відсоток добору – 4,5% (28). Оскільки вони різноманітні за кількістю членів та складом, можемо виділити тільки основні тенденції їх утворення, а саме:

– насиченість іменниками та прикметниками: *eosin methylene blue agar, triple sugar iron agar, xylose lysine deoxycholate agar, right upper quadrant pain, hepatitis B surface antigen, serum antigangrenosum polyvalentum purificatum concentratum equinum fluidum;*

– використання прийменників: *carbuncle with a black scab, change in the arterial pressure, pus discharge from the urethra, neutralization reaction in white mice*, що вказує на необхідність додавання службових частин для вираження підрядних зв'язків у довгих термінологічних словосполученнях.

Таким чином, аналіз добору терміносистеми інфектології довів, що попри велику кількість термінологічних словосполучень, вони мають упорядкований характер і мають чітку структуру з яскраво вираженими продуктивними моделями: **Adj + Noun, Noun + Noun, Noun + Noun + Noun, Adj + Noun + Noun, Adj + Adj + Noun**. Іменний характер моделей, представлений іменниками та прикметниками, вказує на точність в називанні об'єктів, а також спробу умістити необхідну інформацію в рамки найпростішої синтаксичної конструкції, що є характерними рисами терміносполук інфектології.

Висновки та пропозиції. У результаті детального аналізу терміносистеми галузі інфектології виявлено, що аналітичні терміни, які становлять 57% добору, визначають велику частину лексичного фонду. Найчисельнішою групою були двокомпонентні терміносполуки (41%). Моделі Adj + Noun та Noun + Noun виявилися найпродуктивнішими та провідними в утворенні двокомпонентних термінологічних словосполучень. Також виявлено тенденції в утворенні трикомпонентних та полікомпонентних терміносполук, де спостерігається підвищена роль іменникових та прикметникових компонентів. Показано, що ці тенденції сприяють точності та економії мовних засобів у передачі спеціалізованої інформації. Рекомендуємо використовувати отримані результати досліджень науково-педагогічним працівникам закладів вищої медичної освіти України при розробці навчально-методичних комплексів з дисциплін «Інфекційні хвороби», «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» для іноземних студентів.

Література:

1. Вакарюк Л., Панцьо С. Словосполучення термінологічного характеру в словотворі. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія : Слов'янська філологія*. Чернівці. 2007. Вип. 321–322. С. 427–431.
2. Запоточна Л. Абревіація в системі сучасної кардіологічної термінологічної номінації. *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини*. 2014. № 1. С. 71–77.

3. Колесник М. Ю. Роль визначення коронарного кальцію в стратегії первинної профілактики серцево-судинних захворювань. *Запорізький медичний журнал*. 2023. Т. 25, № 5(140). С. 447–454. <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2023.5.285583>
4. Куньч З. Й. Українська риторична термінологія: історія і сучасність : монографія. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. 216 с.
5. Мисик Л. В. Генезис та функціонування термінологічних словосполучень в англійській науковій юридичній літературі. *Іноземна філологія*. Львів. 1993. Вип. 105. С. 91–102.
6. Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: у 2 томах. Том 1 / під. ред. Майкл Р. Барер, В. Ірвінг, Е. Свонн, Н. Перера ; наук. ред. пер. : С. Климнюк, В. Мінухін, С. Похил. К. : ВСВ «Медицина», 2020. 434 с.
7. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : підручник. Львів : Світ, 1994. 216 с.
8. Перхач Р. Ю., Сусуловська М. Р. Семантичний аналіз медичних термінів в інструкціях до лікарських препаратів. *Молодий вчений*. 2019. № 10 (74). С. 190–193.
9. Петрина О. С. Формування та функціонування англійських та українських терміносистем банківської справи : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17. Львів, 2016. 202 с.
10. Ткач А. Словосполучення термінологічного характеру в українській медичній терміносистемі. *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал (АПСНІМ)*. 2017. № 3 (15). С. 30–33.
11. Чуешкова О. В. Аналітичні номінації в економічній терміносистемі (структурно-типологічний аспект) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2003. 200 с.
12. Akimov O. Y., Mykytenko A. O., Kostenko V. O. Influence of organism stimulation with bacterial lipopolysaccharide on nitric oxide production and metabolism in rat heart on the background of metabolic syndrome. 2023. *Modern Medical Technology*. № 4. P. 45–50. [https://doi.org/10.34287/MMT.4\(59\).2023.6](https://doi.org/10.34287/MMT.4(59).2023.6)
13. Casino P., López A., Peiró S. Use of Blood Powder (Ground and Irradiated) for the Manufacture of Chocolate Agar. *International Journal of Molecular Sciences*. 2023. № 24(9). Pp. 79–65.
14. Dictionary by Merriam-Webster. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (accessed November 25, 2023).
15. Medical Microbiology. A Guide to Microbial Infections: Pathogenesis, Immunity, Laboratory Investigation and Control / edited by Michael R. Barer, W. L. Irving, A. Swann, N. Perera. Edinburgh : Elsevier, 2018. 760 p.

References:

1. Vakariuk, L., Pantso, S. (2007). Slovospoluchennia terminolohichnoho kharakteru v slovotvori [Terminological phrases in word formation]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Seriya : Slovianska filolohiia*. Chernivtsi. Vyp. 321–322. S. 427–431 [in Ukrainian].
2. Zapotochna, L. (2014). Abreviatsiia v systemi suchasnoi kardiolohichnoi terminolohichnoi nominatsii [Abbreviation in the system of modern cardiology terminology]. *Aktualni pytannia suspilnykh nauk ta istorii medytsyny*. № 1. S. 71–77 [in Ukrainian].
3. Kolesnyk, M. Yu. (2023). Rol vyznachennia koronarnoho kaltsiiu v stratehii pervynnoi profilaktyky sertsevo-sudynnykh zakhvoriuvan [The role of coronary artery calcium estimation in the primary prevention strategy for cardiovascular diseases]. *Zaporizkyi medychnyi zhurnal*. T. 25, № 5(140). S. 447–454. <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2023.5.285583> [in Ukrainian].
4. Kunch, Z. Y. (2006). Ukrainska rytorychna terminolohiia: istoriia i suchasnist [Ukrainian rhetorical terminology: history and modernity] : monohrafiia. Lviv : Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika». 216 s. [in Ukrainian].
5. Mysyk, L. V. (1993). Henezys ta funktsionuvannia terminolohichnykh slovospoluchen v anhliiskii naukovi yurydychnii literaturi [Genesis and Functioning of Terminological Phrases in the English Scientific Legal Literature]. *Inozemna filolohiia*. Lviv. Vyp. 105. S. 91–102 [in Ukrainian].
6. Medychna mikrobiolohiia. Posibnyk z mikrobnykh infektsii: patohenez, imunitet, laboratorna diahnostyka ta kontrol [Medical Microbiology. A Guide to Microbial Infections: Pathogenesis, Immunity, Laboratory Investigation and Control]: u 2 tomakh. Tom 1 / pid. red. Maikl, R. Barer, V. Irvinh, E. Svonn, N. Perera ; nauk. red. per. : S. Klymniuk, V. Minukhin, S. Pokhyl. K. : VSV «Medytsyna», 2020. 434 s. [in Ukrainian].
7. Panko, T. I., Kochan, I. M., Matsiuk, H. P. (1994). Ukrainske terminoznavstvo [Ukrainian terminology] : pidruchnyk. Lviv : Svit. 216 s. [in Ukrainian].
8. Perkhach, R. Yu., Susulovska, M. R. (2019). Semantychnyi analiz medychnykh terminiv v instrukttsiiakh do likarskykh preparativ [Semantic analysis of medical terms in instructions for medicines]. *Molodyi vchenyi*. № 10 (74). S. 190–193 [in Ukrainian].
9. Petryna, O. S. (2016). Formuvannia ta funktsionuvannia anhlomovnykh ta ukrainskykh terminosystem bankivskoi spravy [Formation and functioning of English and Ukrainian banking terminology systems] : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.17. Lviv. 202 s. [in Ukrainian].
10. Tkach, A. (2017). Slovospoluchennia terminolohichnoho kharakteru v ukrainskii medychnii terminosystemi [Terminological phrases in the Ukrainian medical terminology system]. *Aktualni pytannia suspilnykh nauk ta istorii medytsyny. Spilnyi ukrainsko-rumunskyi naukovyi zhurnal (APSNIM)*. № 3 (15). S. 30–33 [in Ukrainian].

11. Chuieshkova, O. V. (2003). Analitichni nominatsii v ekonomichnii terminosystemi (strukturno-typologichnyi aspekt) [Analytical nominations in the economic terminology system (structural and typological aspect)]: dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Kharkiv. 200 s. [in Ukrainian].
12. Akimov, O. Y., Mykytenko, A. O., Kostenko, V. O. (2023). Influence of organism stimulation with bacterial lipopolysaccharide on nitric oxide production and metabolism in rat heart on the background of metabolic syndrome. *Modern Medical Technology*. № 4. P. 45–50. [https://doi.org/10.34287/MMT.4\(59\).2023.6](https://doi.org/10.34287/MMT.4(59).2023.6)
13. Casino, P., López, A., Peiró, S. (2023). Use of Blood Powder (Ground and Irradiated) for the Manufacture of Chocolate Agar. *International Journal of Molecular Sciences*. № 24(9). Pp. 79–65.
14. Dictionary by Merriam-Webster. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/> (accessed November 25, 2023).
15. Medical Microbiology. A Guide to Microbial Infections: Pathogenesis, Immunity, Laboratory Investigation and Control / edited by Michael, R. Barer, W. L. Irving, A. Swann, N. Perera. Edinburgh : Elsevier, 2018. 760 p.